

ISTARSKI PLANINARSKI SAVEZ
Komisija za visokogorsko planinarstvo i planinsko skijanje
Broj: 6-20/MN
Poreč, 27.10.2020. godine

Predmet: Izvješće za 51. sjednicu Upravnog odbora IPS-a

Sažetak: usprkos pokazanom interesu članica IPS-a (anketirano je ukupno više od 100 zainteresiranih članova članica IPS-a za različite module odnosno razine osposobljavanja) KVPPS je u 2020. godini bila prisiljena zamrznuti proces osposobljavanja do ishoda verifikacije Programa osposobljavanja u visokogorskom planinarenju IPS-a od ovlaštene osobe u sportu i nadležnog ministarstva. U međuvremenu, pozitivnim očitovanjem Središnjeg ureda za sport Republike Hrvatske nametnuta verifikacija sustava osposobljavanja u visokogorskom planinarenju IPS-a postala je irelevantna. Međutim nastupom pandemije virusom Covid-19 sustav osposobljavanja ipak nije mogao biti u potpunosti reaktiviran. Osposobljavanje je nastavljeno niskim intenzitetom na mentorskoj razini angažmanom ovlaštenih edukatora IPS-a a na inicijativu pojedine članice IPS-a. Pokrenut je napor na razvoju ekspedicijske aktivnosti IPS-a koji se u 2020. godini ograničeno ali kontinuirano provodio u uvjetima kriznih mjera pandemije virusom Covid-19. Pokrenuta je izrada udžbenika s metodičkom podrškom Programu osposobljavanja u visokogorskom planinarenju IPS-a.

UVOD

KVPPS u 2020. godini održao dvije sjednice, jednu na početku i jednu krajem izvještajne godine. KVPPS u svom redovnom sastavu ima predstavnike dva visokogorsko odsjeka, iz PD Glas Istre Pula i iz PD Pazinka Pazin, te predstavnika Liburnijskih pridruženih članica. Ta grupacija čini jezgru planinara (ukupno 80 registriranih članova članica IPS-a) koji se organizirano bave visokogorskim planinarenjem ili su u procesu osposobljavanja. Međutim i dalje postoji nedefinirani broj članova članica IPS-a, koje nemaju organizacijsku strukturu visokogorskih odsjeka, a visokogorskim planinarenjem bave se u vlastitom aranžmanu. KVPPS nastoji potaknuti sve članice IPS-a, koje u svom djelovanju vide ambiciju visokogorstva, na osnivanje svojih visokogorskih odsjeka.

Upravni odbor IPS-a je na svojoj 47. sjednici održanoj 20.11.2019. godine donio jednoglasnu odluku o pokretanju ekspedicijske aktivnosti u svjetskom visokom gorju povodom 145. godišnjice organiziranog planinarstva u Istri. Učešće u ekspedicijskoj aktivnosti trebale bi imati razmjerno sve članice IPS-a koje imaju kadar na potrebnoj razini visokogorskog planinarstva. Prezentirani prijedlog projektne dokumentacije ekspedicijske aktivnosti, u masivu Cordillera Bianca u zapadnim Peruanskim Andama s vrhom Huascarán Sur (6768 m) kao primjerenog cilja, time je postao izvršan. Zadatak izvršenja odluke dobila je KVPPS a ovlast organizacije i vođenja ekspedicijske aktivnosti povjereno je pročelniku KVPPS Mladenu Nikšiću, dok je a uloga ekspedicijskog liječnika povjerena dr. Taši Lacković.

KVPPS je na svojoj 5. sjednici održanoj 27.11.2019. godine, sukladno odluci UO IPS-a, pokrenula projekt istarske visokogorske ekspedicije „IVE HUASCARÁN 2021“ te je pristupila pripremnim i organizacijskim poslovima, selekcijom i pozivom potencijalnih članova ekspedicije sukladno odredbama projektne dokumentacije.

Kompletirana je projektna dokumentacija i prijedlog službene brošure za potencijalne donatore projekta, medijsku potporu i promidžbu ekspedicijske aktivnosti. Kontaktirana je i agencija "Andinista Adventures" u Huarazu koja bi izvršila logističku potporu projektu. Nakon toga dobivena je konačna suglasnost Upravnog odbora IPS-a na projekt „IVE HUASCARÁN 2021“.

PROVEDENE AKTIVNOSTI KVPPS U 2020. GODINI

29.01.2020. KVPPS je na svojoj 6. sjednici (1. u 2020. god.) jednoglasno donijela dvije ključne odluke:

1.) Temeljem odredbi Pravilnika o radu KVPPS-a nastavak napora na organizaciji i provođenju osposobljavanja zainteresiranih članica IPS-a predstavlja njen kontinuirani zadatak. S obzirom na situaciju nametnutog zamrzavanja „Programa osposobljavanja u visokogorskom planinarenju IPS-a“ KVPPS preporučuje visokogorskim odsjecima, ali i svim članicama IPS-a bez visokogorskih odsjeka, sustavni nastavak usavršavanja: održavanjem tematskih radionica, otvorenih stručnih predavanja te kompetentnu organizaciju i izvođenje visokogorskih tura i pohoda a sve uz mentorsku razinu osposobljavanja angažmanom Ovlaštenih edukatora IPS-a.

2.) KVPPS je kao prioritetni zadatak u 2020.godini, sukladno ovlaštenju UO IPS-a, pokrenula projekt „IVE HUASCARÁN 2021“ i za prvi korak utvrdila kriterij izbora i selekcije članova sudionika projekta po operativnoj važnosti realizacije cilja:

1. Procjena pouzdanosti, povjerenja i socijalnih vještina,
2. Verificirano znanje, sposobnost i vještine u visokogorskom planinarstvu,
3. Dokazano planinarsko iskustvo u europskom visokogorju,
4. Pozitivno zdravstveno i psihofizičko stanje (odgovornost ekspedicijskog liječnika

Vođa ekspedicije i liječnik ekspedicije, sukladno ovlaštenju, kriteriju i razmjernom učešću punopravnih članica IPS-a utvrdili članove tima projekta „IVE HUASCARÁN 2021“:

1. PD „Glas Istre“ Pula, T.Matas, alpinistički pripravnik, ovlašteni edukator IPS-a,
2. PD „Pazinka“ Pazin, S.Dobrić, alpinist, demonstrator KA HPS, kandidat za edukatora IPS-a
3. HPD „Planik“ Umag (Poreč) G.Šepić, vodič HPS „A,B,D“, ovlašteni edukator IPS,
4. HPD „Planik“ Umag (Buzet) M.Glavić, gorski spašavatelj, sportski penjač, speleolog,
5. PD „Opatija“ Opatija, Z.Popovski, spašavatelj, instruktor vodič „A,D“,
6. PD „Montero“ Rovinj, dr.T.Lacković, spašavatelj, instruktorica MedCom HGSS,
7. HGSS Stanica Istra, M.Nikšić, alpinist, gorski spašavatelj, instruktor, ovlašteni edukator IPS-a
8. Za sada upražnjeno mjesto

Utvrđen je i generalni hodogram pripremnih aktivnosti projekta „IVE HUASCARÁN 2021“ tijekom 2020. godine i u prvom dijelu 2021. godine:

- Jednom mjesečno izvoditi kondicijsko-tehničke aktivnosti s ciljem zajedničkog uvježbavanja, socijaliziranja i liječničke provjere psihofizičkog stanja članova;
 - Jednom dvomjesečno održati tematske radionice: trening; oprema; visokogorske tehnike, aklimatizacija; prva pomoć; higijena; prehrana;
 - Jednom tromjesečno izvoditi kompleksni pohod u europsko visoko gorje u svrhu međusobnog povezivanja i privikavanja osobnosti, podizanja timske sposobnosti i ekspedicijskih kompetencija.
- Svi potencijalni članovi projekta dobili su svoja stručna zaduženja uz koju imaju obavezu individualno podizati razinu (progresivno/aktivno) osobnog psihofizičkog stanja o čemu će posebnu evidenciju voditi liječnik ekspedicije.

21.02.2020. KVPPS je u sklopu opće planinarske škole PD Pazinke održala otvoreno predavanje iz planinske meteorologije, osnova spašavanja i prezentirana gorska služba spašavanja.

28.02.2020. KVPPS je u sklopu opće planinarske škole PD Pazinke održala otvoreno predavanje o tehničkoj opremi i osnovama visokogorstva.

01.03.2020. na Poklonu održan je prvi sastanak projekta „IVE HUASCARÁN 2021“, i održan prvi kontrolni trening uspon potencijalnih članova ubrzanim usponom na Vojak u uvjetima izrazito loših vremenskih uvjeta.

Pokrenut je zatvoreni komunikacijski kanal u društvenim mrežama za internu komunikaciju potencijalnih članova projekta, podijeljena su stručna zaduženja i obaveze.

16.05.2020. na Sisolu održan je drugi sastanak projekta „IVE HUASCARÁN 2021“ i održan drugi kontrolni trening kružnim usponom iz Plomina na Sisol. Nakon rasprave vođa ekspedicije M.Nikšić donša konačnu Odluku o promjeni termina realizacija projekta „Huascarán 2021“ s 2021. na 2022. godinu, uslijed pandemije virusom Covid-19.

28.05.2020. UO IPS-a na 48. sjednici potvrđuje promjenu termina izvršenja projekta, izbor potencijalnih članova projekta i promjenu imena projekta u „IVE Huascarán 2022“.

01.06.2020. Pokrenuta je izrada udžbenika s metodičkom podrškom Programu osposobljavanja u visokogorskom planinarenju IPS-a. Započeta je priprema i obrada nastavnih materijala i grafičkih prikaza koji će metodički podržati modularni koncept osposobljavanja originalno razvijen za potrebe članova IPS-a.

13.06.2020. KVPPS je temeljem inicijative PD Pazinke pokrenula interno osposobljavanje s ciljem podizanja razine naprednih planinarskih kompetencija članova visokogorskog odsjeka PD Pazinke. Na penjalištu Punta Corente u Rovinju održana je 1. stručna radionica „Rope technique“.

14.06.2020. „IVE HUASCARÁN 2022“: održan je treći kontrolni trening uspon: Medveja (0 m) – Vojak (1400 m). Izvršena je kontrola fizioloških parametara prije i nakon fizičkog napora, utvrđena je očekivana minimalna kondicijska norma.

Za referentni trening poligon „IVE Huascarán 2022“ odabrana je trasa trail utrke "Učka vertical". S obzirom na očekivane psihofizičke napore minimalna kondicijska norma uspona iznosi 2 sata. Norma nije eliminacijski uvjet već predstavlja minimalnu mjeru kondicijskog stanja potrebnog za uspješnost realizacije projektnog cilja.

16.07.2020. KVPPS je temeljem inicijative PD Pazinke nastavila interno osposobljavanje s ciljem podizanja razine naprednih planinarskih kompetencija članova visokogorskog odsjeka PD Pazinke. Na penjalištu Zarečki krov u Pazinu održana je 2. stručna radionica „Rope technique“.

26.07.2020. „IVE HUASCARÁN 2022“: održan je četvrti kontrolni trening u kombinaciji: silaz Vojak (1400 m) - Medveja (0 m) – kratak odmor – uspon Medveja (0 m) - Vojak (1400 m). Izvršena su mjerenja fizioloških parametara prije i nakon fizičkog napora, dostignuta individualna kondicijska norma utvrđena prethodnim treningom nije zadovoljena. Povećanom razinom fitnes stresa kombinacija je kontraproduktivna i generira blaže povrede i duži period oporavka.

31.07.2020. „IVE HUASCARÁN 2022“: održana je tematska radionica o osobnoj ekspedicijskoj opremi. Data je informacija i prezentacija potrebne kvalitete visinske opreme za kretanje, napredovanje, noćenje i prehranu. Planira se prva kompleksna tura u visoko gorje (Gran Paradiso, 4061m) sa svrhom međusobnog povezivanja, privikavanja na osobnost i podizanja ekspedicijskih kompetencija.

22.08.2020. KVPPS je temeljem inicijative PD Pazinke nastavila interno osposobljavanje s ciljem podizanja razine naprednih planinarskih kompetencija članova visokogorskog odsjeka PD Pazinke. Na penjalištu Kamena vrata kod Buzeta održana je 3. stručna radionica „Rope technique“.

23.08.2020. „IVE HUASCARÁN 2022“: održan je peti kontrolni trening na trasi trail utrke "Učka vertical". Izvršena su mjerenja fizioloških parametara prije i nakon fizičkog napora.

09-13.09.2020. „IVE HUASCARÁN 2022“: ekspedicijski liječnik dr.Taša Lacković je, u sklopu HGSS-a, pohađanjem ljetnog tečaja u Češkoj Republici započela „UIAA Mountain medicine“ specijalizaciju iz visokogorske medicine. U organizacijskom okviru započete specijalizacije predviđena su još dva modula: helikopterski i zimski, koje će pohađati sukladno kriznim mjerama u pandemiji virusa Covid-19. Dobivena stručna znanja i vještine od iznimnog su značaja za realizaciju projekta "IVE Huascarán 2022".

20.09.2020. „IVE HUASCARÁN 2022“: održan je šesti kontrolni trening u kombinaciji s trasom Opatijske planinarske obilaznice: Opatija (50m) - Veprinac (517m) - Orjak (706m) - Zvoncev vrh (872m) - Budišinac (948m) - Brložnik (1093m) - Crkveni vrh(1101m) - Poklon (922m) - Vojak (1400m) - Slap Banina (550m) - Pečnik (641m) - Poljane (312m) - Opatija (50m). Cilj treninga bio je timski angažman, prilagodba grupnom ritmu i tempu s imperativom što boljeg rezultata. Ostvareno je 46 km dužine i cca 3000 m visinske razlike za 12 sati efektivnog kretanja.

03.10.2020. KVPPS je temeljem inicijative PD Pazinke zaključila interno osposobljavanje s ciljem podizanja razine naprednih planinarskih kompetencija članova visokogorskog odsjeka PD Pazinke. Na bolderu SPK Hiperaktiv u Pazinu održana je 4. završna stručna radionica „Rope technique“.

16.10.2020. KVPPS je na svojoj 7. sjednici (2. u 2020. god.) jednoglasno donijela nekoliko važnih odluka i zaključaka:

- 1.) Temeljem dopuštenja UO IPS-a KVPPS odmrznula je „Program osposobljavanja u visokogorskom planinarenju IPS-a“ te odlučno nastavlja stručne napore u podizanju razine upravljanja rizicima u visokogorskom planinarenju u IPS-u, sukladno statutarnoj normi koja definira obavezu o neprestanom održavanju ali i podizanju kompetencija i sigurnosti u svim oblicima planinarstva svih članova/ica IPS-a.
U prilog te odluke ide očitovanje Središnjeg ureda za sport Republike Hrvatske, kojeg je inicirao Hrvatski planinarski savez, koje je označilo irelevantnosti verifikacije "Programa osposobljavanja u visokogorskom planinarenju IPS-a" po odredbama Zakona o sportu. Sukladno izlaganju glavnog tajnika HPS-a na Savjetovanju o reformi sustava školovanja u HPS-u, održanog 22.02.2020. godine u Zagrebu, citat: "Prema mišljenju Središnjeg državnog ureda za sport (iz 2019.g.) organiziranje i vođenje planinarskih izleta, tura i pohoda, kao niti organiziranje opće planinarske škole ili specijalističkih škola i tečaja u planinarstvu ne smatra se sportskom djelatnošću i za te poslove ne postoji obveza angažiranja osobe osposobljene sukladno uvjetima iz Zakona o sportu. Planinarske udruge dužne su se upisati u Registar sportskih djelatnosti, a ako se u udruzi organiziraju i provode sportske pripreme, sportska natjecanja, sportska poduka, obavezne su za to angažirati stručno osposobljenu osobu (trenera)", UO IPS-a jednoglasno dopustio odmrzavanje i nastavak aktivnosti osposobljavanja članova/ica IPS-a sukladno odredbama „Programa osposobljavanja u visokogorskom planinarenju IPS-a“ .
- 2.) Temeljem suglasnosti UO IPS-a donijela je izmjene i dopune "Programa osposobljavanja u visokogorskom planinarenju IPS-a" i "Odluke o uvjetima i postupku stjecanja naziva Ovlašteni edukator IPS-a" kako bi se akti uskladili sa suvremenim okolnostima i potrebama članica IPS-a.
- 3.) Reaktivacijom „Program osposobljavanja u visokogorskom planinarenju IPS-a“, s obzirom na to da je prošlo dosta vremena od zadnjeg ažuriranja broja zainteresiranih članova IPS-a, utvrdila je potrebu i pokrenula temeljitu reviziju popisa potencijalnih polaznika osposobljavanja.
- 4.) Imenovala je voditelje osposobljavanja po pojedinim modulima „Programa osposobljavanja u visokogorskom planinarenju IPS-a“ kao nužni korak u pripremi i razradu procesnih koraka, procjena rokova i planova izvršenja u okolnostima rizika od zaraze virusom Covid-19, a sve sukladno prigodno važećim kriznim mjerama nacionalnog i regionalnog Stožera CZ.
- 5.) Započela je izradu cjelovitog udžbenika po „Programu osposobljavanja u visokogorskom planinarenju IPS-a“. Udžbenik je osmišljen kao metodička podrška svakom pojedinom modulu osposobljavanja i to na način koji utvrđuje činjenice i normira postupke s ciljem sigurnog upravljanja rizicima u visokogorskom planinarenju. S obzirom na to da je distribucija u prvom redu zamišljena kao potpora osposobljavanja tiskao bi se u ograničenom broju primjeraka, u praktičnom džepnom formatu i s prigodnim ilustrativnim tematskim prikazima.
- 6.) Pokrenula je postupak širenja svijesti o potrebi sustavne edukacije i imperativu organiziranja visokogorskog planinarenja i na svoje pridružene članice: PD „Opatija“ Opatija, PD „Knežgrad“ Lovran i PD „Lisina“ Matulji inicijativom organizacije javne prezentacije „Programa osposobljavanja u visokogorskom planinarenju IPS-a“

- 7.) Pokrenula je ispitni postupak za stjecanje statusa Ovlaštenog edukatora IPS-a za još jednog kandidata, čime će zasigurno osnažiti izvršenje svoje temeljne zadaće a to je kompetentno podizanje razine osposobljenosti članova članica IPS-a u upravljanju rizicima u visokogorskom planinarenju i planinskom skijanju.

ZAKLJUČAK

KVPPS je maksimalnim angažmanom u okruženju pandemije virusom Covid-19 iskoristila svoje organizacijske i programske mogućnosti. Proaktivno je stimulirala osnivanje visokogorskih odsjeka u svim članicama IPS-a gdje za to postoje barem i minimalni uvjeti. Izašla je u susret svim zahtjevima članica IPS-a koje su zatražile stručnu pomoć u dizanju razina visokogorskih planinarskih kompetencija. Nastavak osposobljavanja na mentorskom nivou sukladno daljnjim zahtjevima zainteresiranih članica IPS-a KVPPS će izvršavati se sve do kraja 2020. godine. Planske aktivnosti visokogorske edukacije u IPS-u, nakon očitovanja Središnjeg ureda za sport Republike Hrvatske i irelevantnosti verifikacije Programa osposobljavanja u visokogorskom planinarenju IPS-a, prebacuju se u 2021. godinu za koju se procjenjuje da će pružiti bolje mogućnost realizacije poduzetih napora. Temeljem analize zainteresiranih članova IPS-a (više od 100 članova/ica!) za modularno osposobljavanje izradit će se akcijski plan i njegova dinamika izvršenja.

Projekt "IVE Huascarán 2022" odvijao se je entuzijazmom, intenzitetom i dinamikom sukladno utvrđenom generalnom hodogramu osim realizacije aktivnosti u visokogorju koja se prilagodila režimu razvoja Covid-19 situacije u Hrvatskoj i Europi.

Komisija za visokogorsko planinarenje i planinsko skijanje
Mladen Nikšić, pročelnik

